

Zuyd Hogeschool

Master Advanced Nursing Practice

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Samenvatting

De masteropleiding Advanced Nursing Practice (MANP) van Zuyd Hogeschool is een professionele tweejarige duale opleiding die opleidt tot verpleegkundig specialist. In juni 2015 is de bestaande opleiding bezocht door een visitatiepanel van NQA. Het panel beoordeelt de opleiding als **goed**. Dit oordeel is gebaseerd op de volgende oordelen en onderbouwing per standaard.

Beoogde eindkwalificaties

De MANP van Zuyd Hogeschool beoogt verpleegkundigen met een bachelordiploma op te leiden tot verpleegkundig specialist in één van de vijf erkende specialismen (i.e. preventieve zorg, acute zorg, intensieve zorg, chronische zorg en geestelijke gezondheidszorg). De eindkwalificaties van de opleiding zijn duidelijk beschreven in het eigen competentieprofiel (2014)¹. Binnen de beoogde competenties legt de opleiding een focus op interprofessioneel en dialoog gestuurd werken, evidence-based practice, meten in de zorg en zorgtechnologie. Deze thema's zijn relevant en sluiten aan op de visie van de faculteit gezondheidszorg waartoe de opleiding behoort. De opleiding profileert zich door de aandacht voor taakvernieuwing en taakherschikking, waarbij de verpleegkundig specialist innovatie en leiderschap moet kunnen tonen in het werkveld.

De eindkwalificaties van de opleiding sluiten goed aan bij de landelijke (wettelijke) kaders die gelden voor MANP-opleidingen. De competenties sluiten eveneens aan bij het internationale referentiekader voor de *nurse practitioner*², zo blijkt onder meer uit de jaarlijkse studiereis naar Amerika. Om de aansluiting met het landelijke en regionale veld te garanderen, neemt de opleiding deel aan het landelijke opleidingsoverleg MANP en voert zij structureel overleg met de eigen werkveldcommissie. Daarnaast heeft de opleiding zicht op ontwikkelingen in het veld via de eigen (hoofd)docenten, van wie een aantal deels werkzaam is in het werkveld, en via het College Specialismen Verpleegkundigen. De opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel **goed**.

Programma

Het programma van de MANP is gericht op het verbreden van de competenties naar het medisch domein en het verdiepen van de verpleegkundige competenties. In het duale programma leren studenten hoe ze hun medisch en verpleegkundig handelen wetenschappelijk kunnen onderbouwen en hoe ze nieuwe zorginnovaties en inzichten systematisch kunnen invoeren in de praktijk. In het programma legt de opleiding zichtbaar een directe relatie tussen de theorie en de beroepspraktijk waarin de student werkt en een verbinding legt tussen het medische en het verpleegkundige domein. Met de input van de specialistische praktijksettings, de docenten en de lectoraten wordt invulling gegeven aan een actueel programma waarbij relevante nationale en internationale bronnen worden ingezet.

De MANP biedt twee routes binnen het tweejarig programma, één gericht op de algemene gezondheidszorg (agz) en één voor studenten werkzaam in de geestelijke gezondheidszorg (ggz). Binnen deze routes ontwikkelt de student zijn competenties via modules die zijn verdeeld over drie pijlers: 1) klinisch handelen, 2) evidence-based en (bij het ontbreken van evidence) best practice handelen, en 3) ontwerpen en implementeren van zorginnovaties.

¹ *Competentieprofiel MANP opleiding Zuyd Hogeschool, 2014, Zuyd Hogeschool.*

² *Nurse practitioner core competencies, 2012, The National Organization of Nurse Practitioner Faculties.*

Binnen het cursorische deel van het programma ontwikkelen de studenten de competenties door modules te volgen en in werkgroepen van elkaar te leren. De opgedane kennis passen zij vervolgens toe in de eigen praktijk waarin zij aan opdrachten werken. De verantwoording van de competentieontwikkeling leggen zij vast in een persoonlijk dossier. In het cursorische deel van het programma zet de opleiding een gevarieerde mix aan werkvormen in. De studielast wordt over het geheel genomen als pittig ervaren.

Studenten zijn allemaal verpleegkundige op hbo-niveau en werken als verpleegkundig specialist i.o. (ten minste 32 uur per week) in een specialistische praktijkomgeving. Via een zorgvuldige intakeprocedure gaat de opleiding na of aan de instroomvoorwaarden wordt voldaan en informeert zij de student en praktijkopleider over het curriculum en het leertraject. De opleiding ontvangt voor de standaarden 2, 3, 4 en 5 het oordeel **goed**.

Personeel

Het onderwijs wordt verzorgd door gemotiveerde en betrokken docenten die beschikken over goede kwalificaties voor de verschillende specialisaties waarvoor de opleiding opleidt. Alles bij elkaar een uitstekend team dat qua omvang ruim toereikend is om het programma te verzorgen en verder te ontwikkelen. Op grond van de aanwezige kwaliteiten en de wijze waarop de opleiding deze inzet, ontvangt zij voor standaard 6 het oordeel **excellent**.

Voorzieningen

De materiële voorzieningen die de opleiding biedt en het schoolgebouw waar de lessen plaatsvinden zijn prima. De mediatheek en haar personeel biedt een uitstekend platform van goede wetenschappelijke medische en verpleegkundige bronnen voor studenten. Studenten worden tijdens hun studie begeleid door de docenten, die hen vooral vakinhoudelijk bijstaan, een studietoetscoach en de praktijkopleider. De begeleiding is afgestemd op de competentieontwikkeling van de studenten en functioneert goed. De informatievoorziening is vooral digitaal en sluit eveneens goed aan op de behoeften van de studenten. De opleiding ontvangt voor de standaarden 7 en 8 het oordeel **goed**.

Kwaliteitszorg

De opleiding ziet continu toe op de kwaliteit van haar onderwijs. Zij doet dat door relevante streefwaarden centraal te stellen, deze periodiek te evalueren onder relevante betrokkenen (zoals studenten, docenten en praktijkopleiders), en vervolgens te komen tot verbetermaatregelen. Deze maatregelen stemt de opleiding ook af met haar stakeholders. De werkwijze die de opleiding hanteert om toe te zien op haar kwaliteit is afgeleid van de systematiek van de hogeschool. De opleiding ontvangt voor standaard 9 het oordeel **goed**.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De toetsen in de opleiding zijn gevarieerd en sluiten goed aan op de competenties van de opleiding. Toetsvormen die de opleiding inzet, zijn onder andere performance assessments, portfolio toetsing, verslagen van patiënten casuïstiek, een onderzoeksartikel (thesis), schriftelijke kennistoets en presentatie. Via de toetsen waarborgt de opleiding het juiste niveau. De studenten geven aan dat zij goed en tijdig worden geïnformeerd over de beoordelingscriteria en toetsprocedures. Docenten zorgen in de eerste plaats voor de kwaliteit van de toetsen. Zij stemmen de toetsen met en op elkaar af. Daarnaast ziet de examencommissie toe op een goede verantwoording van toetsing en op de borging van het gewenste eindniveau.

Het visitatiepanel stelt na bestudering van een selectie van eindproducten vast, dat de studenten de beoogde eindkwalificaties realiseren. Het panel is over de hele linie blij verrast over het niveau dat zij heeft aangetroffen in de diverse eindproducten. Daarnaast heeft het panel een indruk van studenten gekregen die blij geeft van de gewenste professionele houding die de opleiding van de verpleegkundig specialisten i.o. verwacht. De opleiding ontvangt voor de standaarden 10 en 11 het oordeel **goed**.

RSV-kaders

Het panel constateert dat de opleiding werkt volgens de lijnen van het Algemeen Besluit CSV en de opgestelde kaders voor het cursorisch leren, het praktijkleren en de toetsing. De MANP van Zuyd Hogeschool documenteert de beoordelingspunten uit deze kaders nauwkeurig.

De MANP van Zuyd Hogeschool biedt twee routes: een agz- en een ggz-route. De hoofdopleiders van deze routes voldoen aan de eisen qua titulatuur, vakgebied en didactische kwaliteiten. Zij zijn verantwoordelijk voor het gehele onderwijsprogramma, respectievelijk de agz-route en de ggz-route, en zijn de spil in de communicatie met docenten voor het cursorisch deel en de praktijkopleiders voor het praktijkdeel. Een lid van de Commissie van Toelating bezoekt het praktijkveld bij de intake. De coaches (docenten) onderhouden de directe contacten met de praktijkopleiders gedurende de opleiding, zij bezoeken de praktijkinstelling tenminste twee keer in het eerste studiejaar en tenminste een keer in het tweede studiejaar en ontvangen de praktijkopleider bij de opleiding voor praktijkopleidersbijeenkomsten die drie maal per jaar worden aangeboden en bij het afstuderen.

De hoofdopleiders houden het overzicht over de studentenvoortgang. Deze wordt gemonitord via het studievoortgangssysteem, reflectieverslagen en portfolio's. Op de onderwijsdagen is er contact met de docenten, studenten en het management (wekelijks). Hoofdopleiders zijn goed bereikbaar en toegankelijk voor docenten, studenten en praktijkopleiders. De formele zaken zoals voortgangsregistratie, vrijstellingen en meldingen aan RSV zijn gedelegeerd naar het secretariaat van de opleiding, een Commissie van Toelating en de examencommissie.

De samenwerking met praktijkinstellingen wordt vastgelegd in tripartite-overeenkomsten, conform de modelovereenkomst van de RSV. De band met de praktijkinstellingen en het werkveld is nauw. De rechten en plichten van opleiding en studenten zijn uitgewerkt in het Onderwijs- en Examenreglement per studiejaar, dat jaarlijks in de opleidingscommissie wordt besproken en van advies wordt voorzien. De processen en werkwijzen binnen de MANP zijn verder helder uitgewerkt in onder andere de Studiegids die een duidelijke leidraad voor studenten biedt.

In het curriculum zijn de kritische beroepsactiviteiten opgenomen in de praktijkopdrachten (in modules). Er is een goede samenhang tussen de praktijkopdrachten en het cursorisch deel. MANP van Zuyd Hogeschool werkt met RSV-erkende praktijkinstellingen die voldoen aan de formele voorwaarden. Praktijkopleiders zijn medisch of verpleegkundig specialist. Praktijkopleiders hanteren heldere richtlijnen voor begeleiding en beoordeling van de verpleegkundig specialist i.o. Zij hanteren daarvoor een standaard portfoliomodel (COP). Richtlijnen voor begeleiden en beoordelen worden in praktijkopleidersbijeenkomsten toegelicht. Sinds september 2014 zijn praktijkopleiders verplicht de train-the-trainer-cursus te volgen.

De MANP ondersteunt de praktijkinstellingen bij het schrijven en afstemmen van een opleidingsbeleidsplan. Daarmee zijn werkwijzen en verantwoordelijkheden meer gestandaardiseerd en is goede koppeling mogelijk met de tripartite overeenkomsten. Bij grotere praktijkinstellingen streeft men naar het aanstellen van een centrale praktijkopleider die mede verantwoordelijk is voor het opleidingsbeleid van de verpleegkundig specialisten i.o.

De opleiding werkt volgens de lijnen van het Protocol Toetsing en Beoordeling (CSV).

Inhoudsopgave

Inleiding	9
Basisgegevens van de opleiding	11
Beoogde eindkwalificaties	13
Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	13
Programma	15
Standaard 2 Oriëntatie programma	15
Standaard 3 Inhoud programma	18
Standaard 4 Vormgeving programma	20
Standaard 5 Instroom	21
Personeel	22
Standaard 6 Personeel	22
Voorzieningen	24
Standaard 7 Materiële voorzieningen	24
Standaard 8 Begeleiding	25
Kwaliteitszorg	26
Standaard 9 Evaluaties	26
Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	28
Standaard 10 Toetsing	28
Standaard 11 Gerealiseerde eindkwalificaties	30
Eindoordeel over de opleiding	33
Aanbevelingen	35
Bijlagen	37
Bijlage 1 Eindkwalificaties van de opleiding	39
Bijlage 2 Overzicht opleidingsprogramma	41
Bijlage 3 Rendementen	43
Bijlage 4 Deskundigheden leden visitatiepanel en lead auditor	45
Bijlage 5 Bezoekprogramma	47
Bijlage 6 Bestudeerde documenten	49
Bijlage 7 Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	51
Bijlage 8 Verklaring van volledigheid en correctheid	53

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-masteropleiding Advanced Nursing Practice van Zuyd Hogeschool. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Zuyd Hogeschool en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd. Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform de *Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (19 december 2014) en het *NQA-protocol 2015 voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 5 juni 2015.

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer dr. E.V. Schalkwijk (voorzitter)

De heer drs. M.G.M. Heck (domeindeskundige)

Mevrouw prof. dr. A.L. Francke (domeindeskundige)

Mevrouw O. Frauenfelder MANP (domeindeskundige en RSV afgevaardigde)

Mevrouw I.A.D. Rinzema MSc ANP (studentlid)

Mevrouw M. Snel BHRM & BEd, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Bij de aanvraag heeft de instelling een kritische reflectie aangeboden. Deze voldeed naar vorm en inhoud aan de eisen van het desbetreffende NVAO-beoordelingskader en aan de eisen van het *NQA-protocol 2015*. Het visitatiepanel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Dit rapport bevat naast de beoordeling volgens de NVAO-standaarden ook de beoordeling van de opleiding volgens de kaders van het RSV (Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde). In 2014 is voorafgaand aan de opleidingsbeoordelingen van de MANP-opleidingen een afstemmingsoverleg geweest tussen de NVAO, de RSV, de MANP-opleidingen over de bundeling van beide beoordelingen in de beoordelingsrapportage voor de NVAO. Conform de daar gemaakte afspraken zijn beide beoordelingen in dit rapport weergegeven in een tabel. Tevens is in de samenvatting een aparte alinea besteed aan de RSV-beoordeling.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

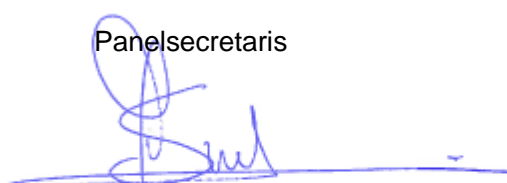
Utrecht, 17 september 2015

Panelvoorzitter

dr. E.V. Schalkwijk

Panelsecretaris

M. Snel BHRM & BEd

Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens

<i>Administratieve gegevens opleiding</i>	
Naam opleiding zoals in CROHO	Master Advanced Nursing Practice
Oriëntatie en niveau opleiding	Master
Graad	MSc (per 1 januari 2014)
Aantal studiepunten	120
Afstudeerrichtingen	Niet van toepassing
Locatie	Heerlen
Variant	Duaal
Onderwijstaal	Nederlands
Registratienummer in CROHO	49246

<i>Administratieve gegevens instelling</i>	
Naam instelling	Zuyd Hogeschool
Gegevens contactpersoon instelling	Elly Theunissen
E-mailadres voor kopie aanmelding	elly.theunissen@zuyd.nl
Status instelling (bekostigd of rechtspersoon voor hoger onderwijs)	Bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Niet van toepassing

Schets van de opleiding

De Master Advanced Nursing Practice (MANP) van Zuyd Hogeschool is een professionele duale masteropleiding die verpleegkundigen opleidt tot verpleegkundig specialist in één van de vijf erkende specialismen.

De MANP wordt aangeboden vanuit de faculteit gezondheidszorg, één van de negen faculteiten van de hogeschool. Deze faculteit biedt verschillende bachelor- en masterprogramma's aan binnen het medische en het paramedische domein. Vanuit de faculteit wordt de beleidsagenda van de hogeschool vertaald naar de verschillende programma's en wordt de verbinding tussen onderwijs en onderzoek georganiseerd. Zo sluit het programma van de MANP aan bij de speerpunten van deze faculteit, namelijk evidence-based werken, dialooggestuurd en interprofessioneel samenwerken, meten in de zorg en technologie in de zorg, en werkt de opleiding nauw samen met de lectoraten 'Autonomie en Participatie van Chronisch Zieken' en 'Technologie in de Zorg', beide ondergebracht onder de faculteit Gezondheidszorg.

De faculteit telt momenteel drie masteropleidingen, en vanaf september 2015 vijf. Dit zijn allemaal relatief kleine opleidingen. Met gemiddeld 45 studenten (totaal) is de MANP de grootste. De structuur rondom deze masterprogramma's verandert per september 2015 om een betere samenwerking te realiseren tussen de masters en om een efficiëntieslag te maken in de organisatie ten gunste van tijd voor onderwijsactiviteiten. Zo komt er één facultaire werkveldcommissie die een paar keer per jaar bijeen komt om op grote lijnen beleid te spiegelen aan ontwikkelingen in de werkvelden, en om gevraagd en ongevraagd advies te geven aan de opleidingen. Ook zal er voor vier van de vijf masters één teamleider worden aangesteld en komt er één examencommissie met 'een kamer' per opleiding.

Sinds de start van de MANP in 2005 werkt zij samen met acht andere MANP-opleidingen binnen het landelijke opleidingsoverleg MANP. Het onderwijsprogramma is van oorsprong overgenomen van de Hanzehogeschool Groningen en in de loop der tijd doorontwikkeld in samenspraak met het werkveld in de eigen regio. De onderwijsleerroute 'ggz' die de MANP voor verpleegkundig specialisten in de geestelijke gezondheidszorg biedt, is bijvoorbeeld op verzoek van het eigen werkveld ontwikkeld.

De opleiding is onlangs gestart met de voorbereiding om het curriculum te herijken en anders te structureren. Hierbij heeft de opleiding in het bijzonder aandacht voor een goede spreiding van de studielast en het verzwaren van de aandacht voor het facultaire speerpunt technologie in de zorg. Ook zal de opleiding de aandacht voor internationale en interculturele oriëntatie doorontwikkelen als extra bagage voor de verdere positionering van de verpleegkundig specialist. Daarnaast wil zij samen met de acht andere opleidingen enkele thema's landelijk oppakken, zoals het ontwikkelen van Entrustable Professional Activities (kritische beroepsactiviteiten).

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel over de kwaliteit van de beoogde eindkwalificaties. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Bevindingen

Beroepsbeeld

De MANP beoogt verpleegkundigen met een bachelordiploma op te leiden tot verpleegkundig specialist in één van de vijf erkende specialismen (i.e. preventieve zorg, acute zorg, intensieve zorg, chronische zorg en geestelijke gezondheidszorg) in alle velden van de gezondheidszorg. De MANP richt zich hierbij zowel op verbreding als op verdieping van de competenties van hbo-verpleegkundigen tot masterniveau. De MANP van Zuyd Hogeschool ziet de verpleegkundig specialist als een professional die een brugfunctie vervult tussen het medische en het verpleegkundige domein door wetenschappelijke en vakinhoudelijke theorie te koppelen aan de sterke dynamiek van de praktijk.

De MANP gaat uit van de verpleegkundig specialist als klinisch expert binnen een bepaald deskundigheidsgebied waarin hij geroutineerde medische taken integreert in zijn verpleegkundige bedrijfsvoering. Daarbij is de verpleegkundig specialist ook iemand die aanvullende taken oppakt. Deze taken zijn evengoed gericht op het verbeteren en stroomlijnen van zorg (taakvernieuwing), als op het inzetten van vervanging van taken (taakherschikking). Voor de MANP van Zuyd is de verpleegkundig specialist een innovatieve professional die leiderschap toont in het werkveld, kritische reflecteert op zichzelf, zorg draagt voor een goede interprofessionele samenwerking en helder communiceert met haar patiënten (*Uitgangspunten en visie opleiding master advanced nursing practice*, 2014). Het panel stelt vast dat de opleiding met haar visie aansluit op de missie en visie van de faculteit gezondheidszorg en op het landelijk ontwikkelde beroepsprofiel voor de verpleegkundig specialist van de beroepsvereniging (V&VN, 2012). De opleiding legt daarbij een nadrukkelijke focus op taakvernieuwing en innovatie.

Eindkwalificaties

De eindkwalificaties van de opleiding zijn beschreven in het eigen competentieprofiel (*Competentieprofiel MANP opleiding Zuyd Hogeschool*, 2014). Daarin worden conform de CanMEDS-systematiek, zeven competentiegebieden onderscheiden: klinisch handelen, communicatie, samenwerking, organisatie, maatschappelijk handelen, kennis en wetenschap en professionaliteit (zie Bijlage 1 Eindkwalificaties van de opleiding). Binnen het taakgebied klinisch handelen heeft de opleiding aandacht voor het zelfstandig indiceren en uitvoeren van voorbehouden handelingen.

Binnen de beoogde competenties legt de opleiding een focus op interprofessioneel en dialooggestuurd werken, evidence-based practice, meten in de zorg en zorgtechnologie. Deze thema's zijn direct ontleend aan de visie van de faculteit.

De opleiding heeft de competenties goed uitgewerkt op het gewenste hbo-masterniveau. Dit heeft zij zichtbaar gemaakt in een apart document waarin de eindkwalificaties zijn beschreven en gerelateerd aan de indicatoren voor masterniveau, i.c. de Dublindescriptoren en het Nederlands en Europees Kwalificatieraamwerk (niveau 7).

De competenties van de opleiding sluiten goed aan bij het wettelijke kader voor de verpleegkundig specialist (Wet BIG³). De opleiding leidt verpleegkundig specialisten op volgens het Algemeen Besluit Specialismen Verpleegkunde (CSV, 2008) en het eerder genoemde beroepsprofiel (V&VN, 2012). Via het landelijke beroepsprofiel is ook de aansluiting geborgd op het internationale referentiekader van the National Organization of Nurse Practitioner Faculties (2012). De aansluiting van het eigen profiel op internationale werkwijzen, blijkt voor de opleiding ook uit de studiereis die zij jaarlijks met studenten maakt naar de Verenigde Staten.

Om de aansluiting met het landelijke en regionale veld te garanderen, neemt de opleiding deel aan het landelijke opleidingsoverleg voor ANP-opleidingen. De teamleider van de MANP Zuyd is hier vicevoorzitter van. De opleiding is voornemens om binnen het landelijke opleidingsoverleg enkele thema's op te pakken, zoals het ontwikkelen van Entrustable Professional Activities. Ook zit de teamleider van de MANP in het College Specialismen Verpleegkundigen. Daarnaast voert de opleiding structureel overleg met de eigen werkveldcommissie waarin verschillende werkvelden zijn vertegenwoordigd en heeft de opleiding zicht op ontwikkelingen in het veld via de eigen docenten, van wie een aantal part time werkzaam is in relevante werkvelden (soms als verpleegkundig specialist). Het panel waardeert de binding van de opleiding met het eigen werkveld als goed. Dit blijkt onder andere uit de manier waarop de opleiding inspeelt op actualiteiten en de ggz-route die zij enkele jaren terug is gestart. Voor een versterking van de binding met het werkveld adviseert het panel de samenstelling van de werkveldcommissie onder de loep te nemen en gemêleerder te maken. Vanaf volgend jaar komt er ook een facultaire werkveldcommissie waarmee de bachelor- en masteropleidingen van de faculteit structureel beleid gaan spiegelen aan ontwikkelingen in de werkvelden. De inhoudelijke werkveldcommissie van de MANP zal blijven bestaan en zal zich vooral richten op inhoudelijke zaken direct gerelateerd aan het binnenschools en buitenschools programma. Het panel vindt dit een passende ontwikkeling.

Profilering

De opleiding profileert zich door de aandacht voor taakvernieuwing, naast taakherschikking, waarbij de verpleegkundig specialist innovatie en leiderschap moet kunnen tonen in het werkveld. Deze profilering is zichtbaar gemaakt in het eigen competentieprofiel. Verder profileert de opleiding zich op de genoemde facultaire thema's, en heeft zij expliciet aandacht voor het internationale kader via de jaarlijkse studiereis naar de Verenigde Staten. Ook biedt de opleiding, evenals twee andere ANP-opleidingen in Nederland, een aparte ggz-route.

---

³ Artikel 14 Wet BIG (Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg)

Overwegingen en conclusie

Het visitatiepanel stelt vast dat de eindkwalificaties van de opleiding direct zijn ontleend aan het landelijk ontwikkelde beroepsprofiel van de verpleegkundig specialist en aansluiten op de wettelijke eisen zoals die zijn vastgelegd in de Wet BIG. De MANP van Zuyd Hogeschool heeft de eindkwalificaties helder uitgewerkt op masterniveau in een eigen competentieprofiel. Daarin heeft zij een duidelijke eigen focus aangebracht op de rolinvulling van de verpleegkundig specialist met aandacht voor taakvernieuwing, innovatie en het tonen van leiderschap. De opleiding sluit daarmee eveneens goed aan op de thema's van de faculteit.

De opleiding stemt via verschillende gremia regelmatig af met de werkvelden waarvoor zij opleidt. Zij is goed op de hoogte van actuele ontwikkelingen en neemt ook initiatief in het verder uitdiepen van actualiteiten die spelen, zoals via het landelijke opleidingsoverleg. Via het landelijke beroepsprofiel is aansluiting op het internationale referentiekader voor de verpleegkundig specialist geborgd. De aansluiting op dit kader blijkt ook uit de jaarlijkse studiereis naar Amerika.

Alles overziend concludeert het visitatiepanel dat de eindkwalificaties van de opleiding inhoudelijk relevant zijn, goed aansluiten op het beoogde hbo-masterniveau, evenzo goed aansluiten op de nationale (wettelijke) eisen die gesteld worden aan de verpleegkundig specialist en op de internationale richtlijnen. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Programma

Standaard 2 Oriëntatie van het programma

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel over de oriëntatie van het programma. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Bevindingen

Kennis en kunde

Het programma van de MANP is gericht op het verbreden van de competenties van de verpleegkundig specialist i.o. naar het medisch domein en het verdiepen van de verpleegkundige competenties. In het duale programma leren studenten hoe ze hun medisch en verpleegkundig handelen wetenschappelijk kunnen onderbouwen en hoe ze nieuwe zorginnovaties en inzichten systematisch kunnen invoeren in de praktijk. Dit krijgt in het programma vorm binnen drie pijlers: 1) klinisch handelen, 2) evidence-based en (bij het ontbreken van evidence) best practice handelen, en 3) ontwerpen en implementeren van zorginnovaties.

Daarbij is er in het programma continu sprake van een directe relatie tussen de theorie en de beroepspraktijk van de student, en een verbinding tussen het medische en het verpleegkundige domein om de verbreding en de verdieping van de competenties in de verschillende domeinen te realiseren. In bijlage 2 is een overzicht van het cursorische deel van het programma opgenomen.

Het panel heeft het studiemateriaal van de opleiding bestudeerd en constateert dat het klinisch handelen (redeneren), de wetenschappelijke vorming en innoveren in de zorg veel aandacht krijgen in het programma, namelijk in de modules klinisch redeneren, kennis en wetenschap, en organisatie. Het panel stelt daarbij vast dat de opleiding goede relevante en actuele (inter)nationale evidence-based richtlijnen en literatuur inzet uit de geneeskunde en de verpleegkunde.

Beroepsvaardigheden die de student zoal ontwikkelt, zijn: klinisch redeneren, het stellen van een diagnose/differentiaal diagnose en het opstellen en uitvoeren van een behandelplan. Het indiceren en uitvoeren van voorbehouden handelingen kan hier deel van uitmaken, net als het consulteren van, of zo nodig doorverwijzen naar andere (medische) disciplines. De nodige klinische vaardigheden ontwikkelt de student via directe toepassing van het handelen in de eigen praktijk in contact met patiënten en met andere zorgprofessionals (het buitenschoolse deel). Daarnaast ontwikkelt de student klinische vaardigheden in het binnenschoolse onderwijs in het skillslab, in werkgroepen en via trainingen. Andere beroepsvaardigheden, zoals het tonen van leiderschap, krijgen aandacht binnen de pijler ontwerpen en implementeren van zorginnovaties, i.c. de module organisatie. Binnen deze modules voert de student een zelf ontworpen zorginnovatie in binnen de eigen praktijk en doet dat aan de hand van een door de opleiding aangeboden model. Het panel waardeert de aandacht voor het professioneel leiderschap ook als positief.

Onderzoek(svaardigheden)

Studenten leren de nodige onderzoeksvaardigheden aan binnen de leerlijn kennis en wetenschap. In deze lijn leren studenten om zelfstandig een praktijkgericht onderzoek uit te voeren in de eigen werkomgeving. De modules in deze leerlijn behandelen de cyclus van evidence-based (best) practice. De lectoraten van de faculteit zijn daar actief bij betrokken.

De leerlijn begint met twee theoretische onderzoeksmodules, zodat de studenten beschikken over een brede basis voor de start van de onderzoeksopdrachten. In de tweede helft van het eerste jaar werken studenten aan een onderzoeksproject waarvoor zij op een wetenschappelijke manier een vraagstelling beantwoorden die is ontleend aan de eigen beroepspraktijk. Studenten moeten bij de beantwoording van de vraagstelling ook gebruik maken van de (inter)nationale wetenschappelijke literatuur. Aan het eind van de opleiding rapporteren studenten hierover in de vorm van een wetenschappelijk artikel.

Het panel is onder de indruk van het niveau van de modules kennis en wetenschap en de manier waarop de verbinding met de actuele ontwikkelingen wordt gelegd. Na de brede basis werken studenten aan opdrachten op een hbo-masterniveau. Docenten van de opleiding ondersteunen en begeleiden studenten bij het verrichten van onderzoek. Dit is veelal maatwerk, geven zij aan, waarbij rekening wordt gehouden met de verschillende opleidingsachtergronden en werkvelden van de student.

Via sparring in subgroepen en lesstof daaromheen wordt dan passende begeleiding geboden. De opleiding biedt studenten daarnaast een platform met mogelijkheden om verdieping te zoeken.

Zo stelt het panel vast dat studenten toegang hebben tot allerlei wetenschappelijke literatuuurdatabanken die relevant zijn voor het medische en het verpleegkundige domein. Ook krijgen studenten actuele kennis aangereikt vanuit de lectoraten via lessen en symposia waarvoor zij zeer regelmatig worden uitgenodigd. Dit gebeurt aan de lopende band, aldus de studenten. Het panel is onder de indruk van de wijze waarop actuele kennis vanuit de lectoraten (van de faculteit gezondheidszorg) wordt ingebracht in het onderwijs.

Verder laten scores van enquêtes zien dat studenten en alumni tevreden zijn over de ontwikkeling van de beroepsvaardigheden en onderzoeksvaardigheden in het curriculum. Zij vinden deze bovendien goed aansluiten op de ontwikkelingen binnen het vakgebied. Dit beeld wordt bevestigd in de gesprekken die het visitatiepanel met studenten en alumni heeft gevoerd.

Aansluiting op de beroepspraktijk

Om goed voeling te hebben met de ontwikkelingen in het werkveld en de aansluiting van het programma daarop te bewaken, voert de opleiding structureel overleg met de werkveldcommissie en drie maal per jaar met de praktijkopleiders/leermeesters van de studenten. Notulen van bijeenkomsten en vergaderingen laten zien dat relevante thema's worden besproken. Door het duale karakter van de opleiding is er sprake van een continue wisselwerking met de praktijk tussen docenten van de MANP, studenten en de praktijkopleiders. De opleiding maakt gebruik van casuïstiek van studenten die zij, als onderdeel van werkopdrachten, uit hun eigen praktijk halen en inzetten voor verdere analyse en theoretische onderbouwing. Daarnaast is een deel van de docenten werkzaam in het lectoraat en/of deels werkzaam in de praktijk waardoor zij in staat zijn een directe aansluiting op de actuele praktijk te bewaken (zie verder standaard 6).

Het panel heeft verschillende modules van het programma bestudeerd en vindt deze goed aansluiten op de beroepspraktijk en de veranderingen die daarin spelen. Het panel constateert verder dat de opleiding in de modules invulling geeft aan de thema's van de faculteit gezondheidszorg van Zuyd. De opleiding stelt zelf dat het thema technologie in de zorg wat onderbelicht is en gaat dit thema bij de komende curriculumherziening oppakken. Vanaf september 2016 zal het herijkte programma van start gaan.

Internationalisering

Vanaf de start van de opleiding in 2005 organiseert zij een studiereis naar Amerika. Deze staat gepland aan het einde van het tweede studiejaar. Een bespiegeling op het beroep vanuit het eigen en het internationale (Amerikaanse) perspectief maakt deel uit van deze reis. Daarnaast maken studenten gedurende de opleiding gebruik van Engelstalige literatuur en moeten studenten ten behoeve van/ gedurende de studiereis in het Engels kunnen schrijven en presenteren.

Overwegingen en conclusie

Het panel is van mening dat de MANP met het tweejarige programma een compleet curriculum biedt waarmee de studenten zich kunnen ontwikkelen tot verpleegkundig specialist in hun vakgebied binnen de agz of ggz. De studenten worden breed onderlegd op het medische terrein en ontwikkelen zich binnen de eigen specialisatie op een diepgaand niveau.

De twee jaren worden maximaal benut door de opleiding. Literatuur en onderzoek worden praktijkgericht ingezet, waarbij actuele input via docenten en lectoraten wordt ingebracht. Het programma is daarmee actueel en van een goed niveau. Daarbij heeft de opleiding aandacht voor de ontwikkeling van professioneel leiderschap en de internationale kaders die gelden.

Het panel komt op grond van voorgaande tot de conclusie dat studenten de gevraagde beroepsvaardigheden op een goed niveau ontwikkelen gebruikmakend van actuele theorie en inzichten. Het panel beoordeelt deze standaard daarom als **goed**.

Standaard 3   Inhoud van het programma

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel over de inhoud van het programma. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Bevindingen

Het competentieprofiel van de opleiding (2014) is zichtbaar leidend voor de inrichting van het programma ANP van Zuyd Hogeschool. Het programma gaat uit van de eerder genoemde drie pijlers waarin de zeven competentiegebieden (eindkwalificaties van de verpleegkundig specialist) aan bod komen. Studenten ontwikkelen algemene competenties binnen het binnenschoolse deel van het programma en specifieke competenties, behorend bij het deskundigheidsprofiel van de student, in het buitenschoolse deel van de opleiding. In het binnenschoolse deel wordt een brede theoretische basis gelegd van generieke verpleegkundige en medische basiskennis en basisvaardigheden. In het buitenschoolse deel vindt verdieping van de verpleegkundige competenties binnen het zorgspecialisme plaats.

Het programma bestaat uit twaalf modules en een studiereis. Een overzicht van de modules is te vinden in bijlage 2. In de studiegids van de opleiding is de hele opleiding voor studenten beschreven. Deze biedt de studenten houvast. In de moduleboeken is per module beschreven aan welke competenties gewerkt wordt en op basis van welke criteria de beoordeling plaatsvindt. Het panel stelt vast dat het programma de beoogde eindkwalificaties afdekt.

De relatie tussen de theorie en de praktijk komt concreet tot uiting in bijvoorbeeld de modules Klinisch handelen waarbij vanuit opdrachten sprake is van een directe relatie met de beroepspraktijk van de student.

In deze modules komen aspecten van het menselijk handelen aan bod waarbij aandacht wordt besteed aan de beperkingen, participatieproblemen en externe factoren rondom lichamelijke en psychische problematiek die dit handelen beïnvloeden. Binnen de agz-route is de inhoud van deze modules afgeleid van het kader International Classification of Functioning, Disability and Health. De inhoud van deze modules zijn voor de ggz-route ingericht volgens de Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. De opbouw van de modules Klinisch handelen getuigen van een toenemende complexiteit waarbij van de student wordt verwacht dat deze steeds zelfstandiger kan functioneren in een complexere context. In jaar 1 staan Klinisch Handelen 1, 2 en 3 centraal en in jaar 2 wordt daar op voortgebouwd in Klinisch Handelen 4 en 5. In de module Klinisch handelen 4 maken de studenten kennis met het andere werkveld: de agz-studenten richten zich dan op de veelvoorkomende ggz-problematiek die ook in somatische settings voorkomt en de ggz-studenten richten zich dan op de veel voorkomende agz-problematiek die relevant is voor de ggz. Het panel verneemt dat dit leerzame perspectieven voor studenten biedt. Dit beschouwt het panel als positief.

Een toename van het niveau is ook zichtbaar in de modules Kennis en wetenschap. Deel 1 is gericht op kennis van en het kunnen toepassen van wetenschappelijke kennis en vaardigheden en binnen deel 2 en de module Masterthesis moeten studenten een onderzoek, onder begeleiding, kunnen uitvoeren.

De docenten bewaken de kwaliteit van de inhoud en het niveau van de eigen modules. De curriculumcommissie bewaakt de samenhang in het gehele programma, tussen de modules en in relatie tot het opleidingsprofiel. Zo is bijvoorbeeld het programma Farmacotherapie aangepast na onderlinge afstemming door hierin meer contacttijd aan te bieden.

De opleiding legt een focus op interprofessioneel en dialooggestuurd werken, evidence-based practice, meten in de zorg en zorgtechnologie. Deze - door de faculteit ingegeven - thema's zijn goed verankerd in het programma. Evidence-based practice komt bijvoorbeeld aan bod binnen Kennis en wetenschap en Klinisch handelen, en binnen de modules Klinisch handelen en Communicatie is aandacht voor dialooggestuurd werken. Het thema technologie in de zorg is minder zichtbaar en krijgt met de aanstaande curriculumherziening meer aandacht in het programma. Tijdens de opleidingsvisite is de curriculumherziening in voorbereiding; het herijkte programma start per 1 september 2016. Docenten beschrijven in het gesprek met het panel hoe zij slimme verbindingen tussen thema's gaan maken om ervoor te zorgen dat alles aan bod komt, zonder een versnipperd geheel te krijgen. Thema's waarvoor de docenten eveneens aandacht hebben, zijn preventie, leefstijladvisering en de effecten van de herijking van de hbo-verpleegkunde opleiding. Het panel geeft de opleiding ook mee aandacht te blijven hebben voor de leiderschapsrol van studenten. Dit om de wat ogenschijnlijke onzekere positie van de verpleegkundig specialist ten opzichte van collega-disciplines kracht bij te zetten en zo beter bij te dragen aan taakvernieuwing.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de eindkwalificaties van de opleiding zichtbaar centraal staan in het programma. Het panel is van oordeel dat de inhoud van het programma volledig is en goed aansluit op de landelijke thema's en richtlijnen die gelden voor ANP-opleidingen.

Verder speelt de MANP van Zuyd volgens het panel goed in op de verschillende thema's die vanuit de faculteit aangereikt worden. Bestudering van het studiemateriaal laat zien dat studenten de juiste kennis van een goed niveau aangereikt krijgen. De samenhang tussen modules en theorie en praktijkonderwijs waardeert het panel eveneens als goed. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 4   Vormgeving van het programma

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel over de vormgeving van het programma. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Bevindingen

De opleiding duurt twee jaar en is duaal vormgegeven. Veertig studiepunten worden cursorisch binnenschools aangeboden en tachtig studiepunten via praktijkopdrachten in de specialistische praktijkomgeving van de student. Binnen de duale opzet ontwikkelen de studenten de competenties door modules (vakken) te volgen en in werkgroepen van elkaar te leren. De opgedane kennis passen zij vervolgens toe in de praktijk waarin zij aan opdrachten werken. De verantwoording van de competentieontwikkeling in de praktijk leggen zij vast in een persoonlijk dossier.

Aan het persoonlijk dossier, een digitaal portfolio, ligt een competentie ontwikkelplan (COP) ten grondslag. Studenten stellen het COP in samenspraak met de praktijkopleider en docentcoach op. Hierin is opgenomen welke kritische bewijzen de student moet aanleveren om de competentiegroei voor het eigen deskundigheidsprofiel aan te tonen in het assessment aan het einde van de opleiding. Via voortgangsgesprekken worden de studenten in dit proces begeleid. Studenten zijn hierover tevreden.

Binnen het binnenschoolse onderwijs biedt de opleiding een mix aan werkvormen passend bij de modules. Verpleegkundige vaardigheden worden bijvoorbeeld ontwikkeld in het skillslab en via trainingen. Daarnaast werken studenten samen in groepen waarin zij eigen casuïstiek inbrengen om van elkaar te leren en bieden docenten hoorcolleges aan (veelal op maat), evenals minisymposia en masterclasses. De honderd procent aanwezigheidsplicht staat binnen de opleiding ter discussie, zo geven studenten aan. Het panel kan zich dat goed voorstellen gezien de volwassen doelgroep van de opleiding. Ook bieden lectoraten symposia aan waar studenten zich voor kunnen inschrijven.

Over de vormgeving van het praktijkonderwijs stemt de opleiding af met de praktijkopleiders. Dit gebeurt in praktijkopleidersbijeenkomsten en via het trainen van de praktijkopleiders.

Studenten van de twee routes hebben vanaf het begin van de studie met elkaar les. Studenten beschouwen dit als een verrijking om van elkaar te leren. Daarnaast lopen zij gedurende de studie met elkaar mee en is de studiereis aan het einde van jaar twee een gezamenlijke onderneming.

De studielast wordt door studenten als hoog ervaren. Dit blijkt uit evaluaties, waarin dit als enige punt van kritiek naar voren komt. In het gesprek met het panel wordt dit ook zo benoemd en geven studenten aan dat de hoeveelheid lesstof in combinatie met het werk en een privéleven erg zwaar is. Wat betreft het panel is dit kenmerkend voor dit type opleiding waarin studenten in korte tijd, naast hun werk, zich op een hoger en complexer niveau ontwikkelen. Studenten geven daarbij aan dat ze niet vinden dat er wat van de lesstof af kan, maar vooral tijd missen om stof te laten beklijven. De opleiding heeft het contactonderwijs geïntensiveerd om tegemoet te komen aan deze wens van studenten.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de duale opzet van de opleiding goed past bij de gevraagde competentieontwikkeling. De student koppelt de wetenschappelijke en vakinhoudelijke theorie, die hij binnenschools krijgt aangeboden via verschillende activerende werkvormen, aan de dynamiek van de eigen praktijk. Studenten worden hier goed bij begeleid. De studielast die studenten ervaren is hoog. Dit is bespreekbaar, zo stelt het panel vast, en de opleiding doet er ook wat mee.

Alles overziend is het panel van oordeel dat de opleiding binnen de duale opzet de relatie tussen het cursorische deel en de verschillende praktijksettings goed legt en weet te benutten. Dit komt de competentieontwikkeling van studenten ten goede. Op grond hiervan beoordeelt het panel deze standaard als **goed**.

Standaard 5   Instroom

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van instromende studenten. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Bevindingen

Om een optimale aansluiting op het programma te realiseren, heeft de opleiding instroomeisen gedefinieerd die zijn vastgelegd in het Onderwijs- en Examenreglement (OER) van de opleiding.

Aspirant-studenten moeten beschikken over tenminste een afgeronde hbo-opleiding in de gezondheidszorg ingeschreven staan als verpleegkundige in het BIG-register en een dienstverband hebben van ten minste 32 uur per week. Daarnaast stelt de opleiding de aanwezigheid van een praktijkopleider binnen de praktijkinstelling verplicht bij de toelating tot de opleiding. Dit sluit aan bij de eisen die het RSV stelt aan de opleiding.

Om een goede aansluiting te bevorderen volgt de opleiding met iedere aspirant-student een intakeprocedure. Nadat het CV van de student is gecontroleerd op de opleidingseisen, voert de opleiding met de student en de praktijkopleider en/of manager van de instelling een intakegesprek. Sinds 2014 vinden deze gesprekken bij de instelling plaats om verwachtingen en de leeromgeving ter plekke helder te krijgen.

In dit gesprek verifieert de opleiding het beoogde startniveau op het gebied van klinisch redeneren, evidence-based handelen, schrijfvaardigheden en Engels. Voor het wegwerken van eventuele hiaten worden afspraken gemaakt. Deze worden vastgelegd en als uitgangspunten in de coachlijn meegenomen. Er is een Commissie van Toelating die op aanvraag bijeenkomt. Bijvoorbeeld wanneer een aspirant-student niet volledig aan de vastgestelde instroomeisen voldoet. Dit is zeer incidenteel het geval en in dat geval is het de examencommissie van de opleiding die adviseert over toelating van de student.

Overwegingen en conclusie

Het visitatiepanel is van oordeel dat het programma goed aansluit op de kwalificaties van de instromende student. De instroomeisen zijn helder omschreven en vastgelegd voor studenten in het OER. Via een uitvoerige intakeprocedure ziet de opleiding toe op een adequate toelating. Ook voorziet zij in maatregelen om een goede aansluiting van het programma op de vooropleiding te bevorderen.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Personeel

Standaard 6   Kwaliteit van het personeel

<i>Het personeel is gekwalificeerd en de omvang is toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.</i>
--

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van het personeel. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **excellent**.

Bevindingen

De opleiding MANP wordt verzorgd door een team van 22 docenten (februari 2015) die allen expert zijn in hun vakgebied, zo blijkt uit de cv-beschrijvingen die het panel heeft ingezien. De docenten vertegenwoordigen goede medische en verpleegkundige expertise. Daarnaast zijn andere kwalificaties in het team aanwezig, zoals op het gebied van onderzoek en didactische vaardigheden. De opleiding zet docenten in die deels werkzaam zijn in de beroepspraktijk, bijvoorbeeld als verpleegkundig specialist. Ook verzorgen lectoren lessen binnen de opleiding.

Het panel stelt vast dat het opleidingsniveau in het team hoog is. Docenten beschikken allen over een masteropleiding en nagenoeg de helft van hen heeft een PhD. Twee docenten hebben naast hun dienstverband bij Zuyd ook een aanstelling bij de Universiteit Maastricht (UM). De praktijkopleiders zijn allemaal geschoold in didactische vaardigheden en beoordelen van studenten via een train-the-trainer cursus die de opleiding als verplicht stelt sinds september 2014.

Studenten zijn zeer tevreden over de kwaliteit van de docenten. In de NSE scoort de opleiding op dit punt bovengemiddeld in vergelijking met de andere ANP-opleidingen. Ook in het gesprek met het visitatiepanel wordt dit positieve punt bevestigd. Studenten vinden docenten zeer bekwaam in hun vakgebied en betrokken bij de opleiding.

De 22 docenten die momenteel betrokken zijn bij de opleiding vertegenwoordigen een formatieomvang van 4,8 fte. Vijftien van hen hebben een vaste aanstelling. Aanvullend maakt de opleiding gebruik van specialistische docenten die niet in loondienst zijn (totaal 0,39 fte), zoals bijvoorbeeld skillslabdocenten van de UM en medewerkers van Rino-Zuid (ggz-instelling). De huidige ratio is 1:9,5, een stuk gunstiger dan de eigen norm van 1:12. Gebleken is dat de opleiding extra ruimte heeft gekregen voor de ontwikkeling en invoering van de curriculumherijking.

Het panel constateert op basis van de documenten en de gevoerde gesprekken dat de opleiding docenten en externen gericht inzet op hun expertise. Docenten houden hun eigen expertise bij waarvoor zij ruimte en mogelijkheden krijgen van de opleiding. Docenten die bijvoorbeeld niet werkzaam zijn in de beroepspraktijk leggen bedrijfsbezoeken af en blijven op de hoogte van ontwikkelingen in het werkveld via jobshadowen (meelopen op de werkvloer). Via persoonlijke ontwikkelgesprekken worden scholingsbehoeften geïnventariseerd en wordt iedere medewerker in de gelegenheid gesteld de eigen professionaliteit op peil te houden. De MANP maakt jaarlijks een scholingsplan waarin diverse activiteiten zijn opgenomen.

Overwegingen en conclusie

De opleiding heeft duidelijk in kaart gebracht welke kwaliteiten zij in huis heeft en waar zij deze inzet. Het panel vindt dat de opleiding wordt verzorgd door een hoog gekwalificeerd docententeam dat over de hele linie uitstekende kwaliteit vertegenwoordigt. Dit vindt het panel ook in relatie tot de andere ANP-opleidingen die het heeft beoordeeld. De opleiding zet de aanwezige kwaliteiten ook goed in en stelt de docenten in staat deze te onderhouden. Verder zijn studenten erg te spreken over de kwaliteiten van hun docenten en hun betrokkenheid bij de opleiding.

Omdat de teamkwalificaties naar het oordeel van het panel over de volle breedte een kwaliteit van hoog niveau weerspiegelen, en de opleiding deze meer dan goed inzet, beoordeelt het panel deze standaard – mede in vergelijking met de andere MANP-opleidingen – als **excellent**.

Voorzieningen

Standaard 7 Materiële voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van voorzieningen. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Bevindingen

De opleiding wordt verzorgd in het gebouw van Zuyd Hogeschool aan de Nieuw Eyckholt in Heerlen. De inrichting is open; de faciliteiten voldoen aan gangbare moderne eisen. De openingstijden van het schoolgebouw zijn toereikend voor de werkende duale student.

Het panel heeft een rondgang langs de onderwijsvoorzieningen gehad en stelt vast dat deze toereikend zijn voor de studenten van de opleiding. Er zijn verschillende les- en werkruimtes beschikbaar voor de onderwijsactiviteiten die plaatsvinden. Daarnaast is er een uitleenloket waar studenten diverse audiovisuele middelen kunnen lenen die zij bijvoorbeeld gebruiken om gesprekken op te nemen voor modules Communicatie. Verder is er een mediatheek die studenten toegang verschaft tot verschillende wetenschappelijke medische en verpleegkundige literaturoverzichten, waaronder cinahl, cochrane, embase en pubmed. Een zeer actieve en goed ingevoerde mediatheekmedewerker draagt onder meer zorg voor een passend actueel aanbod.

Naast de voorzieningen die de Zuyd Hogeschool in Heerlen biedt, maken studenten van de opleiding gebruik van het skillslab van de opleiding Geneeskunde van de Universiteit Maastricht voor vaardigheidstrainingen. Studenten geven aan dat de voorzieningen daar als ook in Heerlen in orde zijn.

Overwegingen en conclusie

Het panel vindt de voorzieningen toereikend. Ze zijn afgestemd op de behoeften van de duale student. Daarnaast heeft het panel in het bijzonder waardering voor de mediatheek die toegang biedt tot een variatie van zeer goede wetenschappelijke medische en verpleegkundige bronnen die de ontwikkeling van actuele kennis en kunde ondersteunen. Op grond hiervan beoordeelt het panel deze standaard als **goed**.

Standaard 8   Studiebegeleiding

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van studiebegeleiding. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Bevindingen

Studiebegeleiding

De MANP geeft op diverse manieren vorm aan de begeleiding van de studenten. Centraal binnen de begeleiding staat de competentieontwikkeling van de student. Om deze aan te tonen houden studenten een digitaal portfolio bij.

De studiecoach en de docenten verzorgen de directe studentbegeleiding binnen het cursorisch onderwijs. Zij begeleiden studenten bij hun competentieontwikkeling en vakinhoudelijk, zowel tijdens de lessen als tijdens de opdrachten. Studenten beschouwen de docenten als zeer bereikbaar en benaderbaar voor vragen. Zij waarderen het goede contact met docenten en de studiecoach als een zeer positief kenmerk, zo blijkt uit de gevoerde gesprekken en uit de studentenquête.

Studenten krijgen op hun werkplek de nodige vakinhoudelijke begeleiding van hun praktijkopleider die, naast het bieden van begeleiding gericht op de gewenste competentieontwikkeling, als rolmodel fungeert. Alle praktijkopleiders hebben de verplichte cursus gevolgd.

De studiecoach is het eerste aanspreekpunt voor studenten gedurende de hele opleiding. De studiecoach is er voor vragen over competentieontwikkeling, planning en andere zaken die de studeerbaarheid en het studiesucces van de student aangaan. Naast de directe begeleiding voorziet Zuyd Hogeschool in een studentendecaan waar de studiecoach de student naar kan doorverwijzen. Als daar aanleiding toe is, kan de student ook worden doorverwezen naar een studentpsycholoog die binnen de hogeschool werkzaam is.

Informatievoorziening

De studiegids is de wegwijzer voor de studenten tijdens de opleiding. Informatievoorziening verloopt verder vooral via het intranet, Blackboard en e-mail. De MANP stelt alle basisdocumenten, zoals de studiegids, het OER, modules en het rooster beschikbaar voor studenten op Blackboard, de elektronische leeromgeving. Daarnaast ontvangen studenten informatie via mail en per telefoon. Studenten zijn tevreden over de informatievoorziening, zo blijkt uit de enquêtes en de gevoerde gesprekken met studenten.

Overwegingen en conclusie

Studenten worden begeleid door de docenten, hun studiecoach en de praktijkopleider. De opleiding hanteert een doordacht systeem voor de studentbegeleiding, waarin de competentieontwikkeling van de student centraal staat.

De studentbegeleiding is hier goed op afgestemd en sluit goed aan op de behoeften van de student. Het panel waardeert dit als goed. De informatievoorziening is vooral digitaal. Deze is toereikend voor studenten.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Kwaliteitszorg

Standaard 9   Evaluaties

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van kwaliteitszorg. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Bevindingen

Sinds de start van de opleiding evalueert de MANP de kwaliteit van haar programma en voert zij verbetervoorstellen door. Het panel stelt vast dat de inhoud van het curriculum en de aansluiting op het werkveld, en de actualiteiten die spelen, ieder jaar worden geëvalueerd. Het ontstaan van de ggz-route is een voorbeeld van een maatregel die de opleiding heeft doorgevoerd na vragen vanuit het eigen werkveld. Ook is farmacotherapie verzwaard om tegemoet te komen aan de wettelijke voorschrijfbevoegdheid van verpleegkundig specialisten en is op basis van studentevaluaties de wekelijkse lesdag geïntroduceerd, in plaats van de tweewekelijkse lesdag, om een betere studiespreiding te realiseren.

Het panel heeft op basis van verschillende verbeter- en ontwikkelmaatregelen van de opleiding, de manier waarop deze tot stand komen en de wijze waarop de opleiding hier iedereen bij betreft, een positief oordeel over de kwaliteitszorg binnen de opleiding. Het systeem dat de opleiding hiervoor inzet, is afgeleid van het kwaliteitsbeleid van de hogeschool dat uitgaat van een continu cyclisch proces voor het bepalen, beoordelen en verbeteren van kwaliteit (*Handboek Kwaliteitszorg, april 2014 Zuyd Hogeschool*). Op basis van een jaarlijkse kaderbrief van het CvB stellen faculteiten en opleidingen specifiek uitgewerkte jaarplannen op. In het *Jaarplan MANP* (april 2015) zijn de vier strategische thema's van Zuyd (investeren in kwaliteit, profileren, versterken en doelmatigheid bevorderen) terug te vinden, evenals de betekenis daarvan voor de MANP. Er wordt teruggeblikt op het afgelopen jaar en de plannen voor de toekomst staan beschreven. Ook verhoudt de opleiding zich tot de gestelde kwantitatieve streefwaarden (KPI-targets) voor rendementen, contacttijd, studentenoordelen NSE, docent-student ratio en het opleidingsniveau docenten.

De opleiding toetst periodiek bij verschillende betrokkenen bij de opleiding in hoeverre zij aan de gestelde KPI-targets voldoet. De gehanteerde werkwijze staat beschreven in het *Kwaliteitsplan MANP* (maart 2015) dat is afgeleid van het handboek van de hogeschool.

De opleiding onderzoekt via kwantitatieve en kwalitatieve evaluaties in hoeverre zij aan de gestelde streefwaarden voldoet. Dit gebeurt onder andere via schriftelijke enquêtes, studentbijeenkomsten en interne audits. Het panel constateert dat deze onderzoeken plaatsvinden onder alle betrokkenen bij de opleiding, waaronder de docenten, studenten, praktijkopleiders, alumni en werkveldvertegenwoordigers. Betrokkenen worden volgens een vooraf vastgestelde planning bevestigd over hun oordeel over de opleiding, zo blijkt uit de verschillende evaluaties die het panel heeft ingezien. Onderzoeksresultaten vormen vervolgens input voor verbeterplannen. De opleiding koppelt die resultaten en plannen zoveel mogelijk direct terug naar de betrokkenen. Dit gebeurt mondeling en digitaal.

Het panel stelt vast dat de examen- en opleidingscommissie op formele wijze bij de kwaliteitsbewaking van de opleiding zijn betrokken, conform hun wettelijke rol. De opleidingscommissie komt vier keer per jaar bij elkaar. Naast het bespreken van het OER, worden uitkomsten van studentevaluaties en andere ideeën en suggesties van studenten besproken. In het kader van 'het behapbaar maken van de studielast' is bijvoorbeeld gesproken over het inzetten van tweedejaars studenten bij de begeleiding van eerstejaars studenten bij de start van hun opleiding. Na een geslaagde pilot van dit idee binnen de ggz-route, gaat de opleiding deze vorm ook invoeren binnen de agz-stroom.

Kijkend naar de streefwaarden van de MANP, dan scoort de opleiding over de hele linie bovengemiddeld goed. Dit was ook zes jaar geleden bij de laatste opleidingsvisitatie het geval. De enkele opmerkingen die het panel toen plaatste, heeft de opleiding opgepakt en deze zijn verbeterd. Zo stelt het huidige panel vast dat de aandacht voor evidence-based handelen duidelijk is terug te vinden in het curriculum en dat de opleiding evaluatieresultaten en verbeterplannen direct met haar studenten bespreekt. Zowel het curriculum als de notulen van de diverse relevante commissies laten dit zien. Studenten geven daarbij aan dat de opleiding keuzes overweegt in samenspraak met hen en de praktijk, zoals voor de komende curriculumherziening het geval is.

Overwegingen en conclusie

Het kwaliteitszorgbeleid van de opleiding wordt uitgevoerd conform het kwaliteitbeleidsplan van de faculteit en het systeem dat binnen de hogeschool geldt. In de beschreven werkwijze herkent het visitatiepanel de PDCA-cyclus; er is continu aandacht voor het bepalen, beoordelen en verbeteren van kwaliteit. De opleiding gaat daarbij uit van concrete streefwaarden die relevant zijn voor de kwaliteit van de eigen opleiding en zijn afgeleid van doelstellingen van de hogeschool. Via verschillende onderzoeken onder alle betrokkenen bij de opleiding stelt de opleiding verbeterplannen op die vervolgens leiden tot verbeteringen in het onderwijs. Het panel vindt dat de opleiding goed afstemt met de verschillende betrokkenen.

Het panel stelt vast dat de kwaliteitscyclus door de opleiding volledig wordt doorlopen. Verschillende voorbeelden getuigen hiervan. Ook heeft de opleiding duidelijk gemaakt dat zij de aandachtspunten uit de vorige visitatie heeft opgepakt.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 10 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van toetsing. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Bevindingen

Systeem van toetsing

De opleiding heeft de uitgangspunten voor toetsing beschreven in de *Nota Toetsing MANP* (2015). Centraal in de visie van deze toetsnota is dat de toetsing er op is gericht het leerproces van de student te ondersteunen, te activeren en te sturen. Het toetsbeleid sluit daarmee goed aan op het programma en de organisatie ervan.

Het panel stelt vast dat de competenties van de opleiding, conform het toetsbeleid centraal staan in de toetsing en dat de gehanteerde toetsvormen aansluiten op de werkvormen in de opleiding. De toetsnota geeft een overzicht van alle binnenschoolse toetsing en de beoordelingsformulieren voor de assessments van het binnen- en buitenschoolse onderwijs. Per assessment is in de toetsnota informatie te vinden over vorm, omvang, niveau, competenties en beoordelaars. Dit is voor studenten terug te vinden in de studiegids en de modulewijzers. Studenten vinden dit helder.

Het panel stelt vast dat de opleiding een variatie aan toetsvormen inzet, bijvoorbeeld:

- Bij de module Klinisch handelen worden competenties geëvalueerd via performance assessments (met simulatiepatiënten en in de praktijk van de student) en schriftelijke uitwerkingen van patiëntencasuïstiek.
- Farmacotherapie wordt getoetst via een multiple choice-toets, zes sixsteps en een formularium.
- De modules Communicatie en Professionaliteit rondt de student af met een uitwerking van een patiëntcasuïstiek, in combinatie met (video-opname van) een gespreksituatie en portfolio-opdrachten.
- De module Organisatie sluit de student af met een implementatieplan voor een gekozen innovatie en de presentatie ervan tijdens een minisymposium.
- De modules Kennis en wetenschap I en II worden afgerond met de beoordeling van een artikel en het beschrijven van de inleiding en methode van de masterthesis.
- De studie wordt afgesloten met de masterthesis in de vorm van een onderzoeksartikel.

Het panel heeft een selectie van het toetsmateriaal nader bestudeerd en stelt vast dat de toetsen gedegen in elkaar steken en het juiste niveau waarborgen. De eindbeoordelingen vindt het panel navolgbaar en herkenbaar. Een aandachtspunt betreft de vermelding van co-auteurschap van de docent bij het onderzoeksartikel van de student. Zodra het artikel gepubliceerd wordt, kan dat, maar zolang het artikel een afstudeerproduct is, vindt het panel dat niet gepast.

De modulecoördinatoren, en/ of door de modulecoördinator aangewezen (inhoudskundige) assessoren (veelal verpleegkundig specialisten uit de praktijk), beoordelen de binnenschoolse toetsen (assessments). Zij zijn allen deskundige assessoren, aldus het panel. Externe assessoren krijgen een instructie. Assessoren stemmen onderling af over de zak- en slaaggrens en de wijze waarop beoordelingen tot stand komen. Sinds 2013 zijn er een student en een alumnus bij dit afstemmingsoverleg om de transparantie over het beoordelen te optimaliseren. Om de betrouwbaarheid en kwaliteit verder te borgen, maakt een plagiaatcontrole standaard deel uit van de binnenschoolse toetsing. Daarnaast past de opleiding bij verschillende onderdelen het vier-ogen-principe toe; zo wordt het thesisvoorstel en de thesis door twee assessoren beoordeeld (van wie één de studentbegeleider is).

De buitenschoolse competentieontwikkeling wordt beoordeeld op basis van een portfolioassessment (summatief) en vijf voortgangsgesprekken (formatief). De student vervult hierbij een belangrijke rol: in het competentie-ontwikkelplan (COP) geeft de student aan met welke kritische bewijzen zij de competentiegroei in het deskundigheidsprofiel aantoont. Daarnaast bestaan er verplichte bewijzen en zijn er voorwaarden waaraan het portfolio moet voldoen. Een studietoetscoach van de opleiding, een andere dan die van de student, beoordeelt het portfolio. Deze coach neemt de adviesbeoordeling van de praktijkopleider mee. Studenten geven aan dat de toetsing van de praktijk en de criteria die hiervoor gelden, helder zijn. Voor praktijkopleiders is dit niet altijd het geval. Daar zou de opleiding nog meer aandacht aan kunnen schenken.

Per 1 september 2015 gaat de opleiding samen met de opleidingen van Hogeschool Rotterdam en Fontys Hogescholen, naar aanleiding van het gezamenlijke surfproject Digitaal Toetsen, digitale toetsen ontwikkelen en invoeren voor farmacotherapie en klinisch redeneren. De premastertest die tijdens het project is ontwikkeld en opgestart, wordt gecontinueerd.

Borging kwaliteit toetsing

De docenten, i.c. de modulecoördinatoren, ontwikkelen de assessments. De richtlijnen en criteria uit de toetsnota en uit het OER gelden hierbij als uitgangspunt. De eindkwalificaties van de opleiding staan zichtbaar centraal in de toetsing en de toetsvormen sluit goed aan op de lesstof en de werkvormen die in de opleiding aan bod komen. Docenten stemmen met elkaar af over de toetskwaliteit en instrueren de externe assessoren voor afname van de assessments. Na afname van de toetsen vindt evaluatie plaats waarbij resultaten en studentfeedback worden meegenomen.

Er is een examencommissie actief op het niveau van de opleiding. Deze bestaat uit vijf leden (waaronder een extern lid), vergadert vijf keer per jaar (*Jaarverslag examencommissie MANP, oktober 2014*) en ziet toe op de kwaliteit van de toetsen. Concreet ondersteunt zij de docenten bij het ontwikkelen van goede toetsen en voert zij onderzoek uit wanneer bijvoorbeeld enquêtes daar aanleiding toe geven. De examencommissie ziet er op toe dat de examinatoren zijn gecertificeerd. Daarvoor is in de planning opgenomen dat alle docenten de komende twee jaar opgaan voor de basiskwalificatie examinering, en de leden van de examencommissie, en de leden van de nog te formeren toetscommissie, opgaan voor de seniorkwalificatie examinering. Per september 2015 wordt er één examencommissie geformeerd voor drie masteropleidingen binnen de faculteit Gezondheidszorg. De voorzitter van de nieuwe examencommissie komt van de MANP. Daarnaast zal voor de MANP een toetscommissie geformeerd gaan worden.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat het toetsysteem goed aansluit op het onderwijssysteem; het is een doordacht, kloppend geheel. Daarbij zet de opleiding een variatie aan toetsvormen in die goed aansluit op het onderwijsmodel. Naast performance assessments tonen studenten verworven competenties aan via verslagen van patiëntencasuïstiek, voorstellen, gesprekken en presentaties. Naast de aansluiting op vorm, sluit de inhoud van de toetsen volgens het panel goed aan op de lesstof. In de modulewijzers zijn de uitgangspunten voor de toetsing helder beschreven voor studenten. Dat wordt in de gevoerde gesprekken met studenten bevestigd. Docenten (modulecoördinatoren) zorgen in de eerste plaats voor kwalitatief goede toetsen. Zij stemmen onderling af en instrueren externe assessoren. Daarnaast ziet de examencommissie toe op een goede verantwoording van toetsing en borging van het gewenste eindniveau. In de examencommissie zit een toetsdeskundige.

Alles overziend is het systeem van toetsing een kloppend geheel waarmee de opleiding waarmaakt dat de doelstellingen op het juiste niveau via passende vormen worden getoetst. Zij stemt daarbij af met relevante betrokkenen en informeert de studenten adequaat. Op grond hiervan komt het panel tot het oordeel **goed**.

Standaard 11   Gerealiseerde eindkwalificaties

<i>De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.</i>

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van het gerealiseerde niveau. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Bevindingen

Producten van afgestudeerden

De studenten werken gedurende twee jaar aan de beoogde competenties op masterniveau. Studenten moeten alle modules en praktijkopdrachten behalen voor diplomering. Het gerealiseerde eindniveau wordt uiteindelijk aangetoond in drie eindwerkstukken: 1) het portfolio 2) de proeve van bekwaamheid Klinisch handelen 5 en 3) de masterthesis.

Ad 1) Via het portfolio laat de student zien dat hij in staat is om in de complexe en multidisciplinaire beroepspraktijk als verpleegkundig specialist te functioneren. Het portfolio wordt formatief en summatief beoordeeld door de opleiding. De bevindingen van de praktijkopleider worden daarbij als advies meegenomen (zie ook standaard 10).

In de bijeenkomsten met praktijkopleiders en tijdens evaluaties met de student, praktijkopleider en coach staat de wijze van toetsing van het portfolio regelmatig op de agenda en is er nadrukkelijk aandacht voor het te verwachten niveau van de verpleegkundig specialist. In de eindbeoordeling maken de beoordelaars ook de groei in de competentieontwikkeling zichtbaar.

Ad 2) Aan het einde van de module Klinisch handelen 5 legt de student een proeve af waarin de bekwaamheid op ten minste niveau 4 wordt aangetoond.

De specialistische en kritische kennis blijkt uit het definiëren van het persoonlijk deskundigheidsprofiel (COP), het uitvoeren van een consult en uit het opstellen van een (evidence-based) behandelplan. Deze proeve bevat tevens een lifelonglearning reflectie waarin de student op basis van de verworven competenties plannen maakt voor verdere deskundigheidsontwikkeling na diplomering.

Ad 3) De masterthesis is een eindwerkstuk waarbij het competentieprofiel van de MANP als uitgangspunt dient, zoals vastgelegd in de criterialijst masterthesis. De student schrijft een masterthesis waaruit blijkt dat kennis geïntegreerd en benut wordt voor originele ideeën en onderzoek. In de masterthesis toont de student ook zijn analytische vaardigheden voor wetenschappelijke informatieverwerking voor het oplossen van complexe problemen in de beroepspraktijk. Voor de masterthesis voert de student een empirisch onderzoek uit waarin een probleem-/vraagstelling uit de praktijk van de student centraal staat, dat bij voorkeur aansluit bij de thematiek van één van de lectoraten of de faculteit speerpunten. Deze vraagstelling wordt via een planmatige en methodologische aanpak beantwoord. De studentbegeleider beoordeelt de thesis onafhankelijk van een tweede (onafhankelijke) beoordelaar. Bij een verschil van meer dan één punt vindt overleg plaats tussen de beoordelaars en de modulecoördinator.

Het panel heeft dossiers van vijftien afgestudeerden van de opleiding gezien. Deze zijn geselecteerd op basis van een groslijst van afgestudeerden van de afgelopen twee afstudeercohorten. De dossiers bevatten resultaten van voorgenoemde eindproducten, inclusief de beoordelingen. Het panel is blij verrast over de aangetroffen kwaliteit in de eindproducten. Gedurende de opleiding tonen de studenten via verschillende toetsen aan over de competenties op masterniveau te beschikken. Kijkend naar de resultaten en beoordelingen van de proeven, portfolio's en thesissen is het panel er zonder meer van overtuigd dat de opleiding de beoogde eindkwalificaties aantoont. Het systeem van toetsing en beoordeling borgt dit en maakt dit duidelijk. Het panel kan zich goed vinden in de gegeven oordelen. Daarnaast vindt het panel de inhoudelijke kwaliteit een goede afspiegeling van wat je van een afgestudeerde verpleegkundig specialist mag verwachten. Er worden relevante onderwerpen aangesneden waarbij de verpleegkundig expert rol duidelijk en ruim voldoende aan de orde komt zonder daarbij het medisch domein tekort te doen. Hierbij komen de twee domeinen mooi bij elkaar en wordt de rol van de verpleegkundig specialist goed inzichtelijk.

Functioneren afgestudeerden

De afgestudeerden van de opleiding zijn werkzaam in hun eigen specialisme. De opleiding heeft via haar netwerken goed contact met haar alumni. De MANP participeert jaarlijks in het landelijke alumni-onderzoek waarvan de resultaten in de hbo-monitor worden gepubliceerd. Vanwege de lage respons heeft de MANP een eigen alumni-onderzoek uitgevoerd gebaseerd op het landelijke alumni-onderzoek. Resultaten van dit onderzoek laten zien dat afgestudeerden tevreden zijn over het niveau van de opleiding. Bijna 65 procent van de afgestudeerden geeft aan op masterniveau te werken en ruim 30 procent op hbo+-niveau. Voor bijna alle afgestudeerden geldt dat hun opleiding heeft bijgedragen aan positieve carrière wijzigingen/loopbaanverandering. Studenten en alumni met wie het panel heeft gesproken, bevestigen dit beeld. Zij geven onder meer aan dat de opleiding bijdraagt (of heeft bijgedragen) aan het versterken van de eigen functie in de instelling en dat de opleiding leidt tot inhoudelijke verbreding en verdieping van kennis en ervaring.

Ten slotte spreken studenten hun waardering uit over de opleiding waarbij zij melden dat het lovenswaardig is hoe de opleiding studenten met de verschillende achtergronden op een hoger niveau kan brengen.

Overwegingen en conclusie

Het panel beschouwt de eindwerkstukken als indicatief voor het gerealiseerde eindniveau van de opleiding en waardeert op basis hiervan deze standaard als goed. Het panel is over de hele linie blij verrast over het niveau van de afgestudeerden. Dit blijkt overtuigend uit de bestudeerde eindwerkstukken en komt ook in de verschillende evaluatieresultaten en gevoerde gesprekken goed naar voren. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel NVAO-kader	Oordeel RSV-kader
<i>Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties</i>	Goed	Goed
<i>Standaard 2 Oriëntatie programma</i>	Goed	
<i>Standaard 3 Inhoud programma</i>	Goed	Goed
<i>Standaard 4 Vormgeving programma</i>	Goed	
<i>Standaard 5 Instroom</i>	Goed	
<i>Standaard 6 Personeel</i>	Excellent	
<i>Standaard 7 Materiële voorzieningen</i>	Goed	
<i>Standaard 8 Begeleiding</i>	Goed	
<i>Standaard 9 Kwaliteitszorg</i>	Goed	
<i>Standaard 10 Toetsing</i>	Goed	
<i>Standaard 11 Gerealiseerde eindkwalificaties</i>	Goed	Goed

Weging en conclusie

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO.

De opleiding heeft een sterk verpleegkundig karakter, dat tot uiting komt in het programma, de kwalificaties van het personeel en de eindresultaten. Over de kwaliteit van de eindresultaten is het panel blij verrast. Naar het oordeel van het panel past, alles overziend, het predicaat goed bij deze opleiding. De kwalificaties van het personeel stijgen daar wat betreft het visitatiepanel, dat meerdere ANP-opleidingen heeft bezocht, bovenuit. Deze waardeert het panel dan ook als excellent.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-masteropleiding Master Advanced Nursing Practice van Zuyd Hogeschool **goed**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 1

Het visitatiepanel raadt de opleiding aan om de samenstelling van de werkveldcommissie te evalueren en deze aan te vullen met vertegenwoordigers van grotere partijen die invloedrijke posities innemen en van invloed zijn op de ontwikkelingen in de zorgvelden. Te denken valt bijvoorbeeld aan verzekeraars en bestuurders van praktijkinstellingen. Het panel adviseert daarbij dat de eigen alumni in de werkveldadviescommissie wel aanwezig moeten zijn, maar niet de meerderheid zouden moeten hebben.

Standaard 3

Op basis van de gevoerde gesprekken met studenten en alumni raadt het visitatiepanel nadrukkelijk aandacht te (blijven) hebben voor de ontwikkeling van persoonlijk leiderschap, in het bijzonder in relatie tot de ontwikkeling van het beroep en de positie daarvan in het veld. Het panel is van mening dat de meerwaarde en betekenis van het beroep in het veld nog krachtiger over de Bühne mag komen.

Standaard 10

Studenten schrijven een onderzoeksartikel waarmee zij een deel van de eindkwalificaties aantonen. In enkele gevallen is, na de eindbeoordeling, de beoordelende docent als co-auteur vermeld. Dat is volgens het panel niet gepast bij de functie van het artikel, aangezien dat het product is van de student. Het raadt de opleiding daarom aan af te zien van het mogelijke co-auteurschap door de beoordelende docent(en).

Bijlagen

Bijlage 1 Eindkwalificaties van de opleiding

Competentiegebieden	Kerncompetenties
1. Klinisch handelen	<p>1.1 De verpleegkundig specialist bezit adequate kennis en vaardigheden overeenkomstig de stand van kennis binnen het specialisme waarin zij werkzaam is.</p> <p>1.2 Binnen het desbetreffende specialisme past de verpleegkundig specialist het diagnostisch, therapeutisch en preventief arsenaal waar mogelijk evidence-based toe. Hierbij maakt zij gebruik van een combinatie van verpleegkundige en medische methodieken. Daarnaast kan zij zelfstandig voorbehouden handelingen indiceren en uitvoeren.</p> <p>1.3 De verpleegkundig specialist levert zowel effectieve en efficiënte als ethisch verantwoorde patiëntenzorg.</p> <p>1.4 Vanuit de zorgvraag van de patiënt integreert de verpleegkundig specialist cure en care met als doel de bevordering van de continuïteit en kwaliteit van de verpleegkundige zorg en de medische behandeling, het vermogen tot zelfmanagement van de patiënt en de kwaliteit van leven.</p>
2. Communicatie	<p>2.1 De verpleegkundig specialist bouwt een samenwerkingsrelatie op met de patiënt gericht op de verpleegkundige zorg en de medische behandeling. Zij communiceert vanuit het perspectief van de patiënt en interpreteert informatie in de juiste context.</p> <p>2.2 De verpleegkundig specialist informeert patiënten dusdanig dat zij beschikt over de kennis die nodig is om keuzes te maken in de verpleegkundige zorg en de medische behandeling, inclusief mogelijke alternatieven.</p> <p>2.3 De verpleegkundig specialist draagt zorg voor continuïteit van zorg binnen de keten door (de organisatie van) adequate mondelinge, schriftelijke of elektronische overdrachten.</p>
3. Samenwerking	<p>3.1 De verpleegkundig specialist overlegt (en brengt zo nodig een overlegstructuur aan) met andere betrokkenen zodat er continuïteit van zorg voor de patiënt ontstaat. De verpleegkundig specialist bevordert de intercollegiale samenwerking en de afstemming tussen de leden van het multidisciplinaire en interdisciplinaire zorgteam zodat de patiënt optimaal kan profiteren van de totale deskundigheid van het team.</p> <p>3.2 De verpleegkundig specialist heeft inzicht in de grenzen van de eigen deskundigheid en verwijst zo nodig door met in achtname van wetgeving en regelgeving en zorgt ervoor dat de continuïteit van zorg is gegarandeerd.</p> <p>3.3 De verpleegkundig specialist geeft intercollegiale consulten en handelt hierbij vanuit het patiëntenperspectief ter bevordering van de continuïteit en kwaliteit van de verpleegkundige zorg en de medische behandeling, het</p>

	<p>vermogen tot zelfmanagement van de patiënt en de kwaliteit van leven.</p>
4. Organisatie	<p>4.1 De verpleegkundig specialist stelt prioriteiten en weet een balans te vinden tussen alle aspecten van de functie: patiëntenzorg, organisatie van de zorg, als ook onderwijs en onderzoek.</p> <p>4.2 De verpleegkundig specialist (her)ontwerpt het zorgproces (process redesign) op basis van een zorgvraag om een blijvende verbetering te realiseren vertaald in indicatoren als kosten, continuïteit, kwaliteit, service en snelheid.</p> <p>4.3 De verpleegkundig specialist is op de hoogte van mogelijkheden van toepassingen van informatie- en communicatietechnologie voor optimale organisatie van het zorgproces en past deze waar mogelijk toe.</p>
5. Maatschappelijk handelen	<p>5.1 De verpleegkundig specialist signaleert factoren die patiënten en/ of specifieke groepen bedreigen, doet beleidsvoorstellen op het gebied van preventie en voert deze uit.</p> <p>5.2 De verpleegkundig specialist stimuleert de patiënt om zich als kritische consument op te stellen en stelt gerelateerde thema's ter discussie.</p> <p>5.3 De verpleegkundig specialist draagt bij aan patiëntveiligheid op het individuele niveau van de patiënt als op het niveau van de organisatie en/ of zorgketen.</p> <p>5.4 De verpleegkundig specialist concretiseert de kwaliteitseisen uit wet- en regelgeving die aan het behandel- en zorgproces worden gesteld.</p>
6. Kennis en wetenschap	<p>6.1 De verpleegkundig specialist beschikt over actuele deskundigheid en heeft een kritische vermogen dat tot uitdrukking komt bij de beoordeling van nieuwe kennis, onderzoeksresultaten, nieuwe procedures.</p> <p>6.2 De verpleegkundig specialist bevordert de ontwikkeling en verdieping van wetenschappelijke vakkennis door middel van praktijkonderzoek en innovatieprojecten.</p> <p>6.3 De verpleegkundig specialist geeft zelfstandig en proactief invulling aan zijn of haar deskundigheidsbevordering en ontwikkeling.</p> <p>6.4 De verpleegkundig specialist bevordert de deskundigheid van studenten, collegae, en andere betrokkenen bij de gezondheidszorg en vervult hierin een voortrekkersrol.</p>
7. Professionaliteit	<p>7.1 De verpleegkundig specialist levert excellent patiëntenzorg, op integere, oprechte en betrokken wijze. Hierbij gaat zij uit van het zelfbeschikkingsrecht van patiënten, bevordert hun autonomie en hanteert als principes "niet schaden, weldoen en rechtvaardigheid."</p> <p>7.2 De verpleegkundig specialist vertoont adequaat en interpersoonlijk professioneel gedrag.</p> <p>7.3 De verpleegkundig specialist kent de grenzen van de eigen competentie en handelt daar binnen.</p> <p>7.4 De verpleegkundig specialist neemt verantwoordelijkheid voor en is aanspreekbaar op haar zorginhoudelijk handelen.</p>

Bijlage 2 Overzicht opleidingsprogramma

Overzicht van de inhoud van het binnenschoolse curriculum (40 studiepunten)

Module	Beknopte inhoud	
	AGZ	GGZ
Klinisch handelen 1	Stoornissen van hart en bloedvatenstelsel, hematologisch systeem, afweersysteem en ademhalingsstelsel	Angst-, dwang-, stemmings-, en persoonlijkheidsstoornissen, suïcidaliteit
Klinisch handelen 2	Stoornissen in spijsverteringsstelsel, metaboolstelsel, hormoonstelsel en het afweersysteem	Cognitieve-, psychotische-, en verslavingsstoornissen
Klinisch handelen 3	Stoornissen van het bewegingsapparaat, pijn va het bewegingsapparaat en neurologisch stoornissen in het kader van bewegen	Somatoforme stoornissen / SOLK, triple-, en multiproblematiek, eet-, dissociatieve-, en seksuele stoornissen
Klinisch handelen 4	Veel voorkomende psychiatrische multi- en comorbiditeit bij patiënten: psychotische-, angst- en stemmingsstoornissen; persoonlijkheids-, verslavings- en seksuele problematiek	Veel voorkomende somatische multi- en comorbiditeit bij psychiatrische patiënten: hart/long, diabetes, neurologische stoornissen
Klinisch handelen 5	Keuzemodule: studentgestuurd op basis van deskundigheidsprofiel	
Communicatie	Communicatieve vaardigheden in lastige gespreksituaties, shared discicion making	
Farmacotherapie	Instellen en evalueren van farmacotherapeutische behandeling	
Kennis en wetenschap 1	EBP, algemene onderzoeksmethoden, basis epidemiologie (o.a. frequentie maten en associatiematen)	
Kennis en wetenschap 2	Verdieping onderzoeksmethoden, effect- en evaluatieonderzoek (kwalitatieve of kwantitatieve lijn, afhankelijk van onderzoek masterthesis)	
Professionaliteit	Verantwoorden van gemaakte keuzes en beslissingen: professionele, ethische en wettelijke aspecten; leiderschap	
Organisatie	Ontwerp en implementatie van verbetertraject in eigen werksetting	
Masterthesis	Opzetten, uitvoeren en rapporteren van wetenschappelijk onderzoek relevant voor de eigen werksetting	

Bijlage 3 Rendementen

In-, door- en uitstroomgegevens van de laatste zes cohorten

Cohort	Aantal starters	Geslaagd	Gestopt	Nog bezig	%
2007	13	12	1	0	92
2008	17	16	1	0	94
2009	19	11	8	0	58
2010	20	14	6	0	70
2011	21	16	5	0	76
2012	29	20	6	3	69
2013	17	0	1	16	0
2014	29	0	5	24	0

Gerealiseerde docent-studentratio

1:9,5

Gemiddeld aantal contacturen

Het gemiddeld aantal contacturen is 4 uur per week gespreid over twee jaar. In het eerste jaar zijn meer contacturen en in het tweede jaar wat minder. Deze contacturen zijn exclusief individuele afspraken die met studenten worden gemaakt, telefonische contacten, mailcontact, of contact via Blackboard (de onderwijsleeromgeving).

Bijlage 4 Deskundigheden leden visitatiepanel en lead auditor

De heer dr. E.V. Schalkwijk is directeur van Netherlands Quality Agency (NQA) en Raeflex.
De heer drs. M.G.M. Heck is beleidsadviseur bij de branche-organisatie GGZ zorginstellingen: GGZ Nederland.
Mevrouw dr. A.L. Francke is bijzonder hoogleraar Verpleging en Verzorging in de Laatste Levensfase aan Vrije Universiteit en programmaleider NIVEL (Nederlands instituut onderzoek van de gezondheidszorg).
Mevrouw O. Frauenfelder MANP is Verpleegkundig Specialist/ M ANP en is werkzaam als verpleegkundig specialist intensieve somatische zorg op de afdeling neonatologie van het Erasmus MC te Rotterdam.
Mevrouw I.A.D. Rinzema MSc ANP is in september 2014 afgestudeerd aan de hbo-masteropleiding Advanced Nursing Practice van de Hanzehogeschool in Groningen als Verpleegkundig Specialist. Zij werkt als verpleegkundig specialist bij ZINN Behandel diensten in Hoogezand.
Mevrouw M. Snel BHRM & BEd is ingezet als NQA-auditor. Zij heeft sinds 2005 als NQA-auditor ervaring met visiteren van bestaande en nieuwe opleidingen in verschillende sectoren binnen het hbo. Daarnaast verzorgt zij trainingen en voert zij adviestrajecten uit. Door haar ervaring heeft zij tevens deskundigheid in het beoordelen van afstandsonderwijs.

Bijlage 5 Bezoekprogramma

Tijdstip	Thema	Deelnemers
09.00-09.30	Ontvangst panel en presentatie opleiding ANP	Dhr. drs. Benjamins (directeur faculteit gezondheidszorg); Mw. dr. Bours (teamleider MANP; hoofdopleider AGZ) Dhr. drs. Van Drongelen (hoofdopleider GGZ)
09.30-12.00	Materiaalbestudering en paneloverleg	Panel
12.00-12.45	Gesprek studenten (jr 1, jr 2, AGZ, GGZ)	Mw. Russ (AGZ) Mw. Dahmen (AGZ) Mw. Aarts (AGZ) Mw. Hamers (GGZ) Mw. Jansen (GGZ) Mw. Brugmans (GGZ) Mw. Sormani (AGZ) Mw. Van den Brekel (AGZ)
12.45-13.30	Overleg + lunch	Panel
13.30-14.00	Spreekuur en rondleiding	
14.00-15.00	Gesprek docenten en examinatoren	Mw. Van Gastel MSc. RN Mw. Verweij MSc. RN Dhr. drs. Feld Dhr. Habets Dhr. drs. Van Drongelen Dhr. dr. van Rossum Mw. Moser PhD., MPH, RN Mw. drs. Gorissen
15.00-15.30	Gesprek borging	Dhr. drs. Van Drongelen (lid examencommissie) Mw. dr. Werrij (voorzitter examencommissie) Mw. drs. Gielen (kwaliteitszorgcoördinator) Mw. dr. Du Moulin (curriculumcommissie)
15.30-15.45	Pauze + overleg panel	Panel
15.45-16.15	Gesprek alumni en werkveld	Alumni: Mw. Senczuk (verpleegkundig specialist agz) Mw. Bus (verpleegkundig specialist agz) Mw. Ummels (verpleegkundig specialist ggz) Dhr. Dirkx (verpleegkundig specialist ggz) Werkveldvertegenwoordigers: Dhr. dr. Wijnen (Cicero Zorggroep) Mw. Martinussen (Sevagram) Dhr. Moonen (Atrium, Orbis Medisch Centrum)
16.15-17.00	Gesprek opleidingsmanagement	Dhr. drs. Benjamins Mw. dr. Bours Dhr. drs. Van Drongelen
17.00-17.30	Beoordelingsoverleg panel	Panel
17.30	Terugkoppeling bevindingen	Opleidingsmanagement en docenten MANP

Bijlage 6 Bestudeerde documenten

Onderwerpen	Documenten
Eindkwalificaties van de opleiding	Competentieprofiel MANP Zuyd Hogeschool, 2014; Algemeen Besluit Specialismen Verpleegkunde; Beroepsprofiel Verpleegkundig Specialist; Onderwijs –en examenreglement 2014-2015; Omschrijving eindniveau MANP Zuyd Hogeschool met daarin de relatie tussen eindkwalificaties, Dublinbeschrijvingen en kwalificatieraamwerken.
Onderwijsprogramma	Alle onderwijsmodules met daarin een beschrijving van eindkwalificatie, werkvormen, studiepunten, toetsvorm, literatuurlijsten, o.a. klinische modules, wetenschapsmodules, masterthesis en praktijkopleidingsplan deel 1-5; Schematisch programma-overzicht (poster); Meest gebruikte literatuur/boeken; Instructie toegang tot de elektronische leeromgeving; Leeswijzer portfolio; Competentieprofiel praktijkopleider, inclusief toelichting.
Onderwijsbeleidsplan	Visiedocument master Advanced Nursing Practice; Jaarplan MANP 2014-2015; Studiegids 2014-2015.
Beleidsplan ten aanzien van toegankelijkheid en studeerbaarheid voor studenten met een functiebeperking	Studiegids 2014-2015.
Diverse verslagen van overleg van relevante commissies	Verslagen van werkveldcommissie, examencommissie, opleidingscommissie, teamoverleg.
Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	Nota Toetsing MANP 2015; Praktijkopleidingsplan deel 5 met daarin een overzicht van alle toetsvormen; Overzicht van alle toetsen inclusief ingevulde beoordelingslijsten; Overzicht eindwerken van laatste twee cohorten inclusief beoordelingen; Rendementcijfers 2007-2014; Portfolio van studenten via Blackboard; Onderwijs-en Examenregeling 2014-2015; Jaarverslag examencommissie 2013-2014.
Een samenvattend overzicht van de docenten	Samenvatting van docent informatie; Diverse (inter)nationale publicaties van docenten.
Kwaliteitszorg	Kwaliteitsplan MANP2014-2015; Evaluatieverslagen van digitale en mondelingen evaluaties van alle modules vanaf cohort 2010; Mondelinge evaluatie studiereis 2015; NSE-scores inclusief benchmark opleidingen 2015; Resultaten alumni-monitor 2014-2015; Resultaten HBO-monitor 2014.

Bijlage 7   Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Studentnummer	Specialisatie
2014	
708399	GGZ
2026350	AGZ
1004891	AGZ
1259709	AGZ
2013416	GGZ
2021805	AGZ
1262785	AGZ
2053629	AGZ
9903147	GGZ
2034386	AGZ
1264869	AGZ
2013	
1147064	AGZ
1136747	GGZ
2055939	GGZ
2032363	AGZ

Bijlage 8 Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de opleiding:

Master Advanced Nursing Practice

Instelling: Zuyd Hogeschool

Visitatiedatum: 5 juni 2015

Ondergetekende: . . . *G.J.J.W. Bouw*

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: . *teamleider*

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, *waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan*, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening: *A. Bouw*

Datum: *6 mei 2015*